

seven notes in music (Mar. सा, रि, ग, म, प, ध, नि). -4 Statement of a question in an arithmetical or algebraical sum. -5 A question. -पा A particular सूचना or melody in music.

आलापन *a.* Causing to speak or converse with. -**नम्** 1 Speaking to, conversation. -2 Congratulation (स्वस्ति-वाचनम्); benediction; मङ्गलालापनैर्होमैः शोभिताः क्षौमवाससः Rām. 1. 77. 12.

आलाप्य, -लापनीय *pot. p.* To be spoken to, conversed with or narrated.

आलापिन *a.* Speaking to, conversing with. -**नी** A lute made of a gourd.

आलम् 1 **Ā.** 1 To touch; गामालभ्यार्कमीक्ष्य वा Ms. 5 87, 4. 117; Bk. 14. 91; सत्येनायुधमालभे; सत्येन (सत्यं) आत्मान-मालभे Mb. -2 To get, attain to; अतितरां कान्तिमालप्स्यते ते (वपुः) Me. 15 v. l.; Kām. 9. 63. -3 To kill, immolate (as a victim in sacrifices); प्रातर्वै पशूनालभन्ते Sat. Br.; गर्दभं पशुमालभ्य Y. 3. 280. -4 To take hold of, seize, grasp, handle. -5 To gain or win over. -**Caus.** 1 To touch. -2 To commence.

आलब्ध *p. p.* 1 Touched; united or in contact with. -2 Killed. -3 Gained, Conciliated; एवं सामभिरालब्धः श्वफल्कतनयो मणिम् Bhāg. 10. 57. 40.

आलब्धिः *f.* 1 Touching. -2 Killing; immolation.

आलभनम् 1 Taking hold of, seizing. -2 Touching. -3 Killing.

आलभ्य, आल (लम्) भनीय *pot. p.* To be killed or sacrificed; to be touched or rubbed.

आलम्भः, -म्भनम् [आ-लम् षच् ल्युट् सुम्] 1 Taking hold of, seizing, touching; स्यालोकालम्भविगमः Y. 3. 157; Ms. 2. 179. -2 Tearing off, uprooting (of plants); Ms. 11. 144. -3 Killing (especially an animal at a sacrifice); अश्वालम्भं गवालम्भम् Ādipurāna; आलम्भयज्ञाः क्षत्राश्च हविर्यज्ञा विशः स्मृताः। परिचारयज्ञाः शूद्रास्तु तपोयज्ञा द्विजातयः ॥ Mb. 12. 232. 31.

आलम्भिन *a.* Touching, seizing.

आलम्ब 1 **Ā.** 1 To rest or lean upon, support oneself on; शाखामालम्ब्य Rām. -2 To lay hold of, seize, take; अथालम्ब्य धनू रामः Bk. 6. 35, 14. 95. -3 To support, hold or take up; आथोरणालम्बितम् R. 18. 39. -4 To win, conquer, overcome; तस्य कविता मच्चित्तमालम्बते Dhūrtas -5 To resort to, have recourse to, take, assume; अमुमेवार्थमालम्ब्य Mu. 2. 20; स्वातन्त्र्यमालम्ब्य K. 181; Ki. 13. 14; यशः शरीरं नवमालम्बे Mv. 7. 18 obtained; Ki. 17. 34; so ध्यानम्, वैर्यम्, क्रोधम्, औदास्यम्, दक्षिणाम् दिशम् &c. -6 To hang from, be suspended; सुखालम्बित-हेमसूत्रम् V. 5. 2. -7 To depend upon; तमालम्ब्य रसोद्गमात् S. D. 63. -8 To stretch forth; V. 4. 62. -9 To strike up (a tune or note).

आलम्ब *a.* Hanging down. -**वः** 1 Depending on or from. -2 That on which one rests or leans, prop, stay; इह हि पततां नास्त्यालम्बा न चापि निवर्तनम् Śānti. 3. 2. -3 Support, protection; तवालम्बादम्ब स्फुरदलघुगवैण सहसा Jag.; सीतां शून्ये यथासुखं, निरालम्बां हरिष्यामि Rām.; अपश्यन्त निरालम्बं तं ययाति परिच्युतम् Mb. 5. 121. 5. -4 Receptacle. -5 A perpendicular. -**वा** N. of a plant with poisonous leaves.

आलम्बनम् 1 Depending on or from, hanging from. -2 Support, prop, stay; एतदालम्बनं श्रेष्ठमेतदालम्बनं परम् Kāth. Up. 2. 17. Ki. 2. 13; जातस्य नदीतीरे तस्यापि तृणस्य जन्मसाफल्यम्। यत्सलिलमज्जनाकुलजनहस्तावलम्बनं भवति ॥ Pt. 1. 28.; sustaining, supporting; Me. 4. -3 Receptacle, abode; U. 6. 10 (v. l.). -4 Reason, cause. -5 Base. -6 (In Rhet.) That on which a रस or sentiment, as it were, hangs, person or thing with reference to which a sentiment arises, the natural and necessary connection of sentiment with the cause which excites it. The causes (विभाव) giving rise to a *Rasa* are classified as two:— आलम्बन and उद्दीपन; *e. g.* in the *Bibhatsa* sentiment stinking flesh &c. is the आलम्बन of the *Rasa*, and the attendant circumstances which enhance the feeling of loathing (the worms &c. in the flesh) are its उद्दीपनानि (exciters); for the other *Rasas* see S. D. 210-238. -8 The mental exercise practised by the Yogin in endeavouring to bring before his thoughts the gross form of the Eternal. -9 Silent repetition of a prayer. -10 (With Buddhists) The five attributes of things corresponding to five senses, *i. e.* रूप, रस, गन्ध, स्पर्श and शब्द. -11 *Dharma* or law corresponding to *manas*.

आलम्बित *p. p.* 1 Pendent, suspended. -2 Supported, sustained, held; R. 7. 7; सुखालम्बितहेमसूत्रम् V. 5. 2.

आलम्बिन *a.* 1 Hanging from, resting or leaning upon; दशालम्बी शाटकः Pt. 1. 144; depending on; देवस्त-भुजालम्बी R. 12. 35. -2 Laying hold of, supporting, maintaining, upholding; कुलालम्बी पुत्रः H. Pr. 20. -3 Wearing; गजाजिनालम्बि Ku. 5. 78.

आलर्क *a.* [अलर्कस्येदं अण्] Relating to or caused by a mad dog; आलर्कं विषमिव सर्वतः प्रसृप्तम् U. 1. 40; निहन्ति विषमालर्कं मेघवृन्दमिवाभिलः.

आलवण्यम् [अलवणस्य भावः घ्यञ्] 1 Insipidity, tastelessness. -2 Ugliness.

आलवालम् [आसमन्तात् लवं जललवं आलाति, आ-ला-क Tv.] A basin or trench for water (round the root of a tree); पूरणे नियुक्ता Ś. 1; विश्वासाय विहङ्गानामालवालाम्बुपा-यिनाम् R. 1. 51. विपुलालवालमृतवारिदर्पणः Śi. 13. 57.

आलस *a.* (-सी *f.*) [आलसति ईषत् व्याप्रियते अच्] Idle, lazy, slothful.

आलस्य *a.* Idle, slothful, apathetic. -**स्यम्** [अलसस्य भावः, घ्यञ्] 1 Idleness, sloth, want of energy; प्रमादालस्य.